

Stödrätter 2015

Här finns den information som gällde för stödrätter 2015.

En stödrätt är en slags värdehandling som ger dig rätt att få gårdsstöd. För varje hektar mark som du vill ha gårdsstöd för måste du ha en stödrätt.

Stödrätterna gäller för all typ av jordbruksmark. De är inte knutna till ett visst skifte. Det gäller bara att du har lika många stödrätter som antal hektar mark som du vill ha gårdsstöd för.

För att kunna få gårdsstöd måste du ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar. Det ska du redovisa i din SAM-ansökan senast den 21 maj.

Hur mycket gårdsstöd du får för din mark beror på värdet på dina stödrätter.

Stödrätternas värden sänks

Alla stödrätters värden sänks med nästan 50 procent jämfört med 2014. Pengar förs i stället över till de tre nya stöden förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare och nötkreatursstöd.

Alla som söker gårdsstöd söker samtidigt förgröningsstödet och får, om de följer villkoren för förgröningsstödet, därmed tillbaka en del av pengarna. Förgröningsstödet är ungefär 30 procent av det du fick i gårdsstöd 2014.

I praktiken betyder det här att du får 80-85 procent av ditt tidigare gårdsstöd även om du inte kan söka två av de nya stöden. Om du kan söka stödet till unga eller nötkreatursstödet får du ännu mer.

Värdet på stödrätter är inte längre baserat på grundbelopp och tilläggsbelopp.

Stödrätterna ska vara lika mycket värda år 2020

År 2020 ska alla stödrätter i Sverige vara lika mycket värda. För att nå dit kommer stödrätternas värden att ändras varje år till 2020. Efter den inledande minskningen 2015 ökar värdet stegvis för vissa stödrätter under perioden 2015-2020, för andra kommer värdet att stegvis minska.

Besked om hur mycket dina stödrätter är värda

Du får besked om det exakta värdet på dina stödrätter i samband med att du får beslutet om utbetalning av gårdsstöd. I SAM Internet och Mina sidor kan du bara se dina stödrätters värden för år 2014.

Du får bara behålla stödrätter som du har mark för

År 2015 får du bara behålla så många stödrätter som du har mark för i din ansökan om gårdsstöd. Marken ska vara godkänd för gårdsstöd och finnas med i din SAM-ansökan. Tänk alltså på att se till att du har stödrätter som motsvarar den mark du söker stöd för. Om du har för många stödrätter kan du sälja eller hyra ut de du inte behöver.

Om du har stödrätter för mer mark än vad du söker gårdsstöd för upphör stödrätterna i ditt överskott att gälla. Det är i första hand stödrätterna med lägst värde som upphör att gälla. Det gäller oavsett om du äger eller hyr dem.

Dina stödrätter dras även in om du inte kan få gårdsstöd för att du driver flygplatser, vattenverk, fastighetsföretag, permanenta sport- eller rekreationsanläggningar eller erbjuder järnvägstjänster.

I broschyrerna i SAM-utskicket står att du ska få veta det preliminära värdet på dina stödrätter i september. Tyvärr blir det inte så. Du kommer i stället att få ett beslut om dina stödrätter i samband med att du får ditt gårdsstöd utbetalt.

Du måste använda alla dina stödrätter vartannat år efter 2015

Från 2016 måste du få gårdsstöd utbetalt för alla dina stödrätter minst en gång vartannat år för att få behålla dem. Om du har ett överskott av stödrätter två år i rad drar Jordbruksverket in överskottet. Vi drar in de stödrätter som har lägst värde oavsett om du äger dem eller hyr dem. Observera att det inte längre är möjligt att behålla stödrätter genom att ändra ordningen på dem i SAM Internet.

Exempel på när stödrätter dras in

En lantbrukare har 12 stödrätter 2016 och får gårdsstöd för 10 hektar. År 2017 har lantbrukaren planer på att utöka sin verksamhet med 4 hektar och skaffar därför ytterligare två stödrätter. Men utökningen blev inte så stor som planerat. Lantbrukaren har 14 stödrätter och får gårdsstöd för 12 hektar år 2017. Jordbruksverket drar då in de två stödrätter som har lägst värde.

Behöver du skaffa stödrätter?

Om du inte har tillräckligt med stödrätter för din mark bör du skaffa nya före den 21 maj. Det beror på att de stödrätter som lantbrukare inte har mark för i SAM-ansökan den 21 maj upphör att gälla. Därför blir det svårt att få tag i stödrätter efter den 21 maj.

Behöver du stödrätter kan du köpa eller hyra dem från andra lantbrukare. Du kan vända dig direkt till en annan lantbrukare, till en konsult eller till en stödrättsförmedling.

Du kan föra över stödrätter till någon annan

Stödrätter är inte knutna till en viss mark och förs därför inte över automatiskt när marken byter brukare. Om du tar över mark från någon annan och vill söka gårdsstöd för marken kan den person du tar över marken från föra över stödrätter till dig. På samma sätt kan du föra över stödrätter om någon tar över den mark du brukar.

Tänk på att du ska anmäla överföring av stödrätter till Jordbruksverket. Det gör du enklast genom att använda e-tjänsten för överföringar. Den finns på Mina sidor.

Det är fri handel med stödrätter. Lantbrukare kommer överens sinsemellan om att stödrätter ska föras över. En nyhet 2015 är att regionerna för stödrätter försvinner. Det betyder att du kan föra över stödrätter till lantbrukare överallt i landet.

Möjlighet att söka stödrätter ur nationella reserven

Det finns en nationell reserv för stödrätter. Vissa lantbrukare som inte har stödrätter för all sin mark kan söka stödrätter ur den. År 2015 kan du som tillhör någon av följande grupper söka stödrätter ur den nationella reserven:

- Du är högst 40 år under det år du söker och har startat ett jordbruk för första gången 2010 eller senare.
- Du har startat ett jordbruk 2013 eller senare.
- Du har betesmark som har blivit godkänd för gårdsstöd under 2014 eller 2015.

Möjligheter att söka stödrätter ur nationella reserven 2015

Det finns en nationell reserv för stödrätter. Vissa lantbrukare som inte har stödrätter för all sin mark kan söka stödrätter ur den. År 2015 kan du som tillhör någon av följande grupper söka stödrätter ur den nationella reserven:

- Du är högst 40 år under det år du söker och har startat ett jordbruk för första gången 2010 eller senare.
- Du har startat ett nytt jordbruk 2013 eller senare.
- Du har betesmark som har blivit godkänd för gårdsstöd under 2014 eller 2015.

Betesmark som blivit godkänd för gårdsstöd kan till exempel vara

- restaurerad betesmark
- betesmark som var nerlagd och tagits tillbaka i produktion
- helt ny betesmark
- betesmark som tidigare bara varit godkänd för miljöersättningar för betesmarker med särskilda värden, men som nu också är godkänd för gårdsstöd.

För att få stödrätter ur nationella reserven måste du behöva stödrätter för ditt gårdsstöd. Behovet får inte bero på att du fört över stödrätter utan mark till någon annan under året.

Du kan inte få stödrätter för mindre än 0,1 hektar.

Du söker i SAM Internet

Du kan söka stödrätter ur den nationella reserven i SAM Internet. När du går in under fliken Övriga uppgifter ser du vilka möjligheter just du har.

När en juridisk person söker

Juridisk person är en juridisk term för vissa företagsformer och organisationer.

- När en juridisk person, till exempel ett aktiebolag eller handelsbolag, söker stödrätter som ung jordbrukare måste minst en person som är högst 40 år det året ansökan lämnas och som har startat ett jordbruk för första gången 2010 eller senare vara delägare och firmatecknare.
- När en juridisk person söker stödrätter i gruppen som startat ett nytt jordbruk måste minst en person som har startat ett nytt jordbruk 2013 eller senare vara delägare och firmatecknare.

Personerna i de två grupperna ovan, som är delägare och firmatecknare, måste också vara driftledare i den juridiska personen. Det betyder att de ska ha kontroll över den juridiska personen när det gäller ledning, ersättningar och ekonomiska risker.

Den som är delägare måste styrka sitt ägande i den juridiska personen genom att skicka in ett underlag som visar vilka som äger företaget och hur ägandet är fördelat. Jordbruksverket räknar inte en ansökan om stödrätter som inkommen innan vi fått ett sådant intyg.

Det här gäller för dig som inte har stödrätter för 4 hektar den 21 maj

För att du ska få gårdsstöd vid utbetalningen måste din ansökan om stödrätter ha kommit in till Jordbruksverket senast den 21 maj.

Om din ansökan om stödrätter kommer in under perioden 22 maj-15 juni blir det avdrag på utbetalningen av ditt gårdsstöd med 1 procent per arbetsdag som din ansökan är försenad.

Det här gäller för dig som redan har stödrätter för 4 hektar den 21 maj

Om du redan har stödrätter för minst 4 hektar den 21 maj kan din ansökan om stödrätter komma in senast den 15 juni. Men då minskar vi ditt gårdsstöd för de stödrätter du får ur nationella reserven med 3 procent per arbetsdag som din ansökan om stödrätter är försenad efter den 21 maj.

Om din ansökan kommer in efter den 15 juni kan du inte få stödrätter ur nationella reserven.